

## 4. FEJEZET

### HÉTVÉGÉK ÉS HÉTKÖZNAPOK

Ebben a fejezetben különösen fontos, hogy a múlt időt rendszerező nyelvtani összefoglalókat mindig a megadott helyen nézzük meg, mert a diákok így azokat a szabályokat is megismerik, amelyek segítenek az ige típus meghatározásában.

A múlt idő rendszerének elsajátítása leginkább az ige típusok felismerésében rejlik. Ezért különösen fontos, hogy kis lépésekben haladjunk. Ez az oka, hogy ebben a fejezetben hangsúlyosabban didaktizáltuk a nyelvtani anyagot, ugyanakkor mindig ötvöztük pragmatikai ismeretekkel, kulturális információkkal is.

A múlt idő négy csoportját négy névhez kötjük: **Tibor** a **-t** csoportot, **Ágota-Marietta** a **-t/-tt**, **Ottó** a **-tt** csoportot jeleníti meg, míg **Ivettről** szóló részben a **rendhagyó** igeik jelennek meg túlnyomó többségében.

#### MILYEN VOLT A HÉTVÉGÉD? MILYEN VOLT A HÉTVÉGÉJE?

A fejezet feldolgozása előtt kérjük meg a diákokat, hogy az első kötet 8. fejezetéből ismételjék át az egyes szám első személyű múlt idejű alakok képzését.

##### 1. Milyen volt a hétvégéd? Milyen volt a hétvégéje?

- 1) Az a) feladatban a tanulók önállóan csoportosítják a szavakat, és memorizálják az esetleges új kifejezéseket.
- 2) Néhány diáknak feltesszük a kérdést, hogy milyen volt a hétvégéje, majd a gyors válaszokat követően a tanulók odafordulnak a szomszédjukhoz, és megkérdezik tőle is ezt az egy kérdést. Rövid válasz után megyünk tovább.
- 3) Közösen áttekintjük a b) feladatrész mintamondatait. Tisztázzuk a kérdéseket. Hívjuk fel a figyelmet a szórendre (az ige mondatkezdő pozícióban áll) és az igevonatokra.
- 4) A tanulók kategorizálhatják is, hogy számukra az adott mondat jelentése negatív vagy pozitív. (Itt vélhetően lesznek eltérések, melytől jó hangulat vagy aktív beszélgetés kerekedhet a csoportban.)
- 5) A c) feladatrészben a diákok néhány mondatot írnak a hétvégéjükről. Ehhez használhatják a b) feladat mondatait és a szótárt. Segítsünk a mondanivaló megformálásában.
- 6) A d) feladatban a tanulók először a valóságnak megfelelően mesélnek a hétvégéjükről, mintha pl. hétfőn reggel találkoznának és kötetlenül beszélgetnének a büfében. A tanulók párokban dolgoznak, felhasználva a c) feladatban alkotott mondatokat. Járjunk körbe, és javítsuk a kiejtést. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 7) A következő lépésben használhatjuk a 3. fejezet 8. munkalap szomorú és mosolygó arcait. A diákok húznak egyet, és a rajznak megfelelően kigondolnak egy hosszabb választ a *Milyen volt a hétvégéd?* kérdésre.

**Variáció**

Az utolsó lépést elvégezhetjük a következő órán is, ismétlésképpen.

**Miért így?**

A feladaton belül folyamatosan visszatérünk az előző lépésekre, és mire a kommunikációs helyzet gyakorlására kerül sor, a tanulóknak számos helyes, jól megformált mondat áll rendelkezésükre. Ezzel a gyakorlás hatékonyabb, mint ha azonnal a kommunikációs helyzettel nyitunk.

**2. A múlt idő: egyes szám első személy (ismétlés)**

- 1) A feladat a) részében átismétljük az A1-es kötetben tanultakat. A tanulók világosan el tudnak különíteni három igecsoportot (egyedül a *-t/-tt* típusra nem láttak még példát), valamint azt is tudják, hogy E/1.-ben a határozott és a határozatlan igerag ugyanaz.
- 2) A b) feladatrész újabb alkalmat ad az igék ismétlésére, melyet a diákok egyénileg oldanak meg, majd párban ellenőriznek.
- 3) Az igékkel rövid mondatokat is alkothatunk. Amelyik igének határozatlan és határozott ragozása is van, mindkét ragozással alkossunk mondatot.

**1. munkalap: Én tegnap ...**

A munkalappal néhány ige és az E/1. ragozás is átismételhető.

- 1) Tegyük a kártyákat egy szabad asztalra, amelyet a csoport körüláll. (Ha könnyíteni akarunk, fordítsuk a kártyákat képes felükkel felfele.)
- 2) Mondjuk el, hogy a kártyákon azok a tevékenységek láthatók, amiket tegnap csináltunk. Az első diák húz egy kártyát (pl. a tornázó lány), és mond magáról egy mondatot az adott igével: *Tegnap tornáztam.*
- 3) Majd a mellette álló diák húz egy kártyát (pl. internetező fiú), és azt mondja: *Én tegnap nem tornáztam, hanem interneteztem.*
- 4) Majd a harmadik diák húz kártyát, és a 2. diák mondatát tagadva az állítást saját képének megfelelően módosítja stb.
- 5) Zárásképpen ismétljük el mi, ki mit csinált. Ehhez használjuk az E/3. személyű alakot, így a diákok mindjárt hallják ennek az alaknak a képzését is. (Megállapíthatjuk, hogy az E/3. személynek – akárcsak jelen időben – határozatlan ragozásban nincs külön személyragja.)

*Megjegyzés:* A képeket a fejezet folyamán többször is felhasználhatjuk, az igeragozás elmélyítése vagy egy történet megalkotása céljából.

**HÉTVÉGE A BÜKKBEN****3. Tibor hétvégén a Bükkben kirándult**

- 1) Az a) feladat fotói a Bükk domborzatát szemléltetik. A témához kapcsolódó térképek és fotók könnyen elérhetők az interneten. Ha a csoportból valaki ismeri a Bükktől vagy nekünk van

személyes élményünk, meséljük róla. A Bükk hegység elhelyezkedését a tankönyv térképén is bejelölhetjük (hátsó borítólapon).

### **Kultúra és országismeret**

A Bükk hegység kedvelt kirándulóhely túrázók, biciklisek, barlangászok stb., számára. A Bükkben több, mint 500 barlangot ismernek, innen származik az őskőkor-kutatás legtöbb, nemzetközi jelentőségű anyaga is. Hazánk első ősemléke is a Bükkből, egészen pontosan a Suba-lyukból származik.

2) Amennyiben nem használjuk a 2. munkalapot, akkor a diákok egyénileg vagy párban a képek alá írják a kapcsolódó igéket, szókapcsolatokat.

3) A c) feladatrészben a képek alapján párban készíthetnek szöveget. Hívjuk fel a figyelmet az időhatározók kohézióteremtő szerepére.

### *Variáció a 3. lépésre*

A 2. munkalap képes kártyáit kiosztjuk (számozzuk be őket), és a soron következő diák a fűzi tovább a történetet. Így mondatról mondatra formálhatjuk a szöveget. Megkérünk két diákot, hogy legyenek az írnokok, és jegyezzék fel a közösen megformált szöveget (természetesen ők nem kapnak képet). Az elkészült szöveget kérjük el, vigyük gépre, és az időhatározók kipontozásával remek munkalapunk lesz a következő órán.

### **2. munkalap: Tibor Leával beszélget**

Ezzel a munkalappal bevezethetjük a 4. feladatot.

- 1) Vágjuk ki a 2. munkalap kártyáit, és minden párnak adjunk egy sorozatot.
- 2) A diákok sorba rendezik a dialógus kártyáit.
- 3) A sorrendet a hangfelvétel alapján ellenőrzik.
- 4) A tanulók a munkalap szövegében megkeresik a múlt idejű igéket, és megjelölik az egyes szám második személyű alakokat.

### **4. Tibor és Lea beszélget**

A párbeszéd az előző feladat tartalmát dolgozza fel, a baráti beszélgetés néhány nyelvi eszközét és az E/2. igeragokat is bemutatva.

- 1) Olvassuk el az a) feladat mondatait, beszéljük meg az esetleges új szavak jelentését.
- 2) Játsszuk le kétszer a hangfelvételt, miközben a diákok önállóan eldöntik, hogy az a) feladatrész mondatai igazak vagy hamisak.
- 3) A megoldást párokban beszéljük meg, amelyhez adhatunk mintamondatokat, pl.: *Szerintem az első mondat igaz. Szerintem Tibor nem háromszor tévedt el az erdőben, hanem csak egyszer.*
- 4) Ha a diákok megoldásai között eltérések vannak, játsszuk le újra a hangfelvételt, a diákok a kérdéses részekre különösen figyelnek.
- 5) Beszéljük meg a helyes válaszokat.
- 6) A harmadik meghallgatás előtt a diákok önállóan kitöltik a b) feladat üres helyeit, és párban összehasonlítják a válaszaikat.

7) Ellenőrizzük a megoldásokat a hanganyag segítségével.

### **Miért így?**

A könyvben számos olyan gyakorlattal találkozunk, amelyek egy narratív szöveget párbeszéddé vagy egy párbeszédet narratív szöveggé alakítanak át (vagy úgy, hogy a könyvben mindkettőt bemutatjuk, vagy úgy, hogy a diákoknak kell valamelyik szöveget megalkotniuk).

Ezzel egyrészt az a célunk, hogy a már ismert tartalom átismétlésével segítsünk bevésni az új szókinccset, másrészt pedig az, hogy a különböző műfajok nyelvi jellemzőire ráirányíthassuk a figyelmet.

### **5. Múlt idejű igeragozás: egyes szám**

- 1) Nézzük meg az a) feladat táblázatát, és hívjuk fel a diákok figyelmét arra, hogy az E/2. -l és -d személyragjával a jelen idejű ragozás során már találkoztak.
- 2) Ezután begyakoroljuk a b) feladat minidialógusainak segítségével a ragozást. Első lépésben a diákok önállóan írják meg a kérdéseket.
- 3) Ellenőrizzünk közösen.
- 4) A következő lépésben lehetőség van arra, hogy a kérdésekre a diákok a párbeszédben szereplő mintától eltérő válaszokat adjanak, ezzel is fejlesztve a szókinccset. A válaszokat a diákok párban alkotják meg.
- 5) Hallgassuk meg a válaszokat, és javítsuk a hibákat. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 6) A munkafüzet segítségével áttekintjük a teljes igeragozást (60. oldal), és belekezdünk néhány gyakorló feladatba, amelyeket a tanulók otthon fejeznek be.

### **Miért így?**

Javasoljuk, hogy a diákok minden lépésnél tanulják meg a teljes ragozási rendszert, tehát a többes számú alakokat is. A többes számalakok gyakorlása a következő, ötödik fejezetben kerül a fókuszba.

7) Az önálló szövegalkotási d) feladat előkészítésében a diákok párokban átismétlik, mi minden történt Tiborral. A szöveget otthon is megírhatják, gyakorolva az E/3. személyű igeragokat és a szövegépítést, amelyet a szekvencia előző feladatai alaposan előkészítettek.

### **3. munkalap: Tibor kirándul**

A munkalappal az első csoport (-t) ragozását és a feladatsor szókinccset ismételjük át, valamint az íráskészséget is fejleszthetjük.

- 1) Készítsünk kártyákat, és minden párnak osszunk ki egy sorozatot.
- 2) A diákok párosítják a kifejezéseket és a képeket.
- 3) A sorrendet a tankönyv alapján ellenőrzik.
- 4) Dolgozzunk közösen. A diákok a jelen idejű kifejezéseket szóban múlt idejűvé alakítják.

- 5) Majd kérjük meg a diákokat, hogy tegyék félre a szöveges kártyákat, és a képek alapján meséljék el Tibor napját. Dolgozhatnak egyénileg vagy párban is. Természetesen minden olyan részlettel kiegészíthetik a történetet, ami a szövegben szerepelt, sőt újabb eseményeket is kitalálhatnak. A kártyák sorrendjét is megváltoztathatják. Ezt a feladatot a diákok írásban oldják meg. Járjunk körbe, segítsünk a mondatok megformálásában.
- 6) A párok elmondják a csoportnak a történetüket. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.

### Miért így?

Az 5. lépésben felajánlottuk a diákoknak, hogy ők döntsék el, egyénileg vagy párban kívánna-e dolgozni. Kérjük meg őket, válasszák azt a munkaformát, amely számukra hatékonyabb. Ha valaki egyedül szeretne dolgozni, mert úgy érzi, így többet tanul, tartsuk tiszteletben a döntését.

Ugyan ebben a kézikönyvben sok páros és kiscsoportos feladatot javasolunk, de ahol lehet, tartsuk fenn a lehetőségét, hogy aki egyedül szeretne dolgozni, megtehesse.

## 6. Látnivalók a Bükkben

- 1) Az a) feladat a szöveg szókinsét készíti elő. (A feladat nem olyan nehéz, hiszen a kihulló szavak nemzetközi szavak). A diákok kisebb csoportban oldják meg a feladatot, melyhez használhatják a *magyar-ok.hu* honlapon található szólistákat vagy más szótárt.
- 2) A b) feladatban a diákok párosítják a képeket a számozott szövegrészekkel.
- 3) Ellenőrizzük közösen. Tisztázzuk az esetleges új szavak vagy kifejezések jelentését.
- 4) Majd adunk a tanulóknak néhány percet arra, hogy memorizáljanak egy vagy két szöveget. Bízunk a tanulókra, hányat akarnak megtanulni, így stresszmentesebb a feladat. Kérjük meg őket, azokat a szövegeket tanulják meg, amelyek a leghasznosabbnak tűnnek számukra.
- 5) A diákok párban dolgoznak tovább. Egyikük letakarja a szöveget, és a kép alapján elmondja a hozzá tartozó mondat(ka)t. Ha elakad, a társa segíti. A következő képnél a társa takarja le a szöveget, és mondja el annak tartalmát. Járjunk körbe, segítsünk és javítsunk.
- 7) A c) feladat rövid párbeszédét közösen olvassuk el, majd a diákok párokban gyakorolnak. Erre a beszélgetésmintára a 7. feladatot követően visszatérhetünk, amikor a diákok saját országukból mutatnak be egy-egy kirándulóhelyet, nemzeti parkot. Ekkor a helyszínek változnak, és érdekes kérdéssé válik, hogy felkeltette-e a bemutatott kirándulóhely a beszélgetőtársak érdeklődését.

## 7. Ön következik

- 1) A feladat során a szekvencia záró, összefoglaló szövegét fogalmazzák meg a diákok, s adnak információkat a saját országukról. A feladatot a diákok otthon készítik elő. Javítsuk a szövegeket óra előtt.
- 2) Ha van a teremben internet, a diákok fényképekkel illusztrálják a bemutatójukat.
- 3) A többiek jegyzetelik az információkat és a kulcsszavakat. A legfontosabb tudnivalókat minden prezentáció után közösen összegezzük. Ehhez visszanyúlhatunk a 6. c) feladat párbeszédmintáira (ld. fent).

4) Ha a csoportot érdeklik a magyar nemzeti parkok, bemutathatunk további természeti értékeket, vagy kereshetünk ezekről közösen információkat és fotókat az interneten. A diákok olyan tájat is bemutathatnak, amely nem feltétlenül híres, de számukra valamiért fontos. Mi is mutassunk be egy olyan magyar tájat, amit szeretünk.

### 8. Eltévedt kiránduló

- 1) Tisztázzuk a szavak jelentését az a) feladatban.
- 2) A b) feladatrész Wordle-képe a történetben előforduló lexikai egységeket tekinti át. A diákok a szavak és kifejezések alapján párokban igyekeznek megjósolni a szöveg tartalmát. Ezt végezhetjük szóban vagy írásban. Szótárt természetesen szabad használni.
- 3) Ha a diákok leírták a saját történetüket, felolvassák. Ezekben tapasztalataink szerint (a megadott szavakon kívül) több olyan szó és szerkezet is előfordul, amely visszaköszön majd a szövegben. Így ez a lépés a szöveg megértését is megkönnyíti.
- 4) Hallgassuk meg kétszer a hangfelvételt. A diákok megbeszélik, mit értettek.
- 5) Olvassuk el a szöveget. A diákok összevetik annak tartalmát a 2–3. lépésben alkotott feltételezéseikkel. Tisztázzuk az esetleges kérdéseket.
- 6) Hallgassuk meg újra a szöveget. Kérjük meg a diákokat, hogy jelöljék be a szövegben, ahol a beszélő szünetet tart.
- 7) Majd játsszuk le újra a szöveget. A diákok ezúttal a hangsúlyos szavakat, szótagokat jelölik be. (A magyar értelmileg tagol, a hangsúly a lényeges (új, érdekes stb.) elemeken van, ellentétben pl. az angollal, a franciával vagy a kínaival, amelynek mások a tagolási szabályai. Szünetet is egy-egy értelmi egység után tartunk.)
- 8) Menjünk végig a szövegen, és hívjuk fel a figyelmet azokra a szókapcsolatokra, amelyeket egy egységként hallunk, és a beszélő a szavak között szinte nem is tart szünetet (pl. névelő és főnév, fókusz és ige stb.)
- 9) A diákok ezek után párokban kétszer felolvassák egymásnak a szöveget. Járjunk körbe, és javítsuk a kiejtést.

#### Miért így?

Mielőtt megkérjük a diákokat, hogy olvassanak fel egy szöveget, érdemes annak tartalmát tisztázni, valamint mintát adni a helyes kiejtésre és intonációra. A 6–9. lépés azokra a szempontokra hívja fel a figyelmet, amelyek segíthetnek az írott és hallott szöveg helyes tagolásában és értelmezésében.

Ezeket a lépéseket más szövegek esetében is érdemes végigvinni, mert így hatékonyan iskolázhatjuk a beszédértést, az intonációt és a kiejtést. Ez azért is nagyon lényeges, hiszen a tanulóknak gyakran azért okoz problémát az anyanyelvi beszélők megértése, mert nem ismerik kellő mélységben az élőbeszéd tagolásának szabályait. S általában őket sem azért nem értik, mert egyes szavakat hibásan ejtenek ki, hanem mert a mondatintonációjuk és tagolásuk természetellenes, és ez megnehezíti a mondandójuk követését.

#### 4. munkalap: Eltévedt kiránduló

A munkalap a cikk szókincsét mélyíti el, a *Variáció* a kreatív nyelvhasználatra is alkalmat ad.

- 1) Osszuk ki a munkalapot, amelyen az eltévedt kirándulóról szóló szöveg mondakezdetei találhatók.

- 2) A diákok párban vagy egyénileg befejezik a mondatokat. Járjunk körbe, segítsünk a mondanivaló helyes megformálásában.
- 3) Ellenőrizzünk a tankönyv segítségével, és beszéljük meg a feladat megoldása közben felmerült helyes mondatokat (pl. más szórend, szinonimák használata stb.).

#### *Variáció*

A diákok a mondatokat tetszés szerint fejezik be, és saját történetet alkotnak. Járjunk körbe, segítsünk a mondanivaló helyes megformálásában.

### **9. Riport a magas sarkú csizmás lánnyal**

- 1) Az a) feladatban a diákok párokban vagy önállóan megírják a kérdésekre adható válaszokat. Itt még ne ellenőrizzünk.
- 2) Hallgassuk meg a b) feladatban a lehetséges megoldást, és olvassuk el a szöveget a Függelékben. Hívjuk fel a diákok figyelmét a válaszban a jellegzetes beszélt nyelvi reakciókra, pl. a lány egyszerű *Igen* helyett azt mondja: *Jaj, nagyon! A tíz kilométer száz kilométernek tűnt.* stb.).
- 3) A diákok a saját párbeszédükbe is megpróbálnak hasonló elemeket beépíteni, hogy természetesebbé tegyék. Járjunk körbe, és segítsünk a mondanivaló megformálásában.
- 4) Ellenőrizzünk a diákok megoldásait: ehhez a párok felolvassák az írásukat. Javítsuk a mondatintonációt.
- 5) A c) feladatban tegezővé alakítjuk a mondatokat. A feladatot közösen és egyénileg is megoldhatjuk.

#### *Kiegészítő feladat*

A c) feladat kérdései alapján szerepjátékként kötetlen beszélgetést is folytathatunk a lánnyal. A csoport egyik tagja a lány, a többiek kérdéseket tesznek fel neki.

### **10. Mi nem illik a sorba? Húzza át!**

- 1) A feladat szókapcsolatokat gyakoroltat. A diákok órán vagy otthon is megoldhatják.
- 2) A feladat a múlt idő ragjainak bevésésére is alkalmat ad, ha megkérjük a diákokat, hogy a helyes vonzatokkal ragozzák végig múlt időben a feladat igéit.

### **11. Ön következik**

- 1) Az összefoglalás feladata szóban és írásban is megoldható. Javasoljuk, hogy szóban is írásban is kerüljön megoldásra. Meséljünk először mi egy kirándulásról, majd kezdeményezzünk beszélgetést a kérdések alapján. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 2) A diákok fogalmazásait javítsuk ki, majd kérjük meg őket, hogy a szövegüket cseréljék ki a szomszédjukkal. Ha időnk engedi, mi is írjunk beszámolót. Miután elolvasták egymás fogalmazását, adjunk néhány percet kérdések feltevésére. Járjunk körbe, javítsuk a kiejtést és a hibákat.
- 3) Majd kérjük meg a diákokat, hogy néhány információt osszanak meg a csoporttal is.

## HÉTVÉGE A REPTÉREN

### 12. A repülőtér

Az új téma felvetése ráhangoló beszélgetéssel kezdődik.

- 1) Először válaszoljunk mi a kérdésekre. Meséljünk magunkról vagy egy ismerősünkről. (Ha nem szeretünk repülni, azt is elmondhatjuk, miért.)
- 2) A diákok közösen vagy kisebb csoportokban beszélgetnek. Segítsünk a mondanivaló megformálásban, és a felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 3) Összesítsük röviden a beszélgetésekben elhangzottakat.

### 13. Ágota-Marietta hétvégén érkezett haza a Fülöp-szigetéről

- 1) Az a) feladatban a diákok a szöveg alaphelyzetével ismerkednek meg. Gyűjtsünk közösen lehetséges magyarázatokat és indokokat – ehhez szolgálnak mintául a kék színű mondatok, amelyek a feltételezés szókincsét mutatják be. Első lépésben leírhatjuk a nem relativizált tartalmat, pl.: *Rossz volt az idő. Kórházba került a pilóta. Elfogyott az üzemanyag* stb. A diákok a megadott mondatok segítségével feltételezéseket alkotnak.
- 2) Játsszuk le egyszer a hangfelvételt, majd a diákok röviden megfogalmazzák, miért kellett annyit várni a gép indulására.
- 3) Összesítsük a táblán, mit értettek még a diákok. Ehhez megadhatunk néhány beszédpanelt, pl.: *Úgy értettem, hogy ... / Azt hiszem, hogy ... / Nem vagyok benne biztos, de ... / Szerintem Ágota-Marietta azt mondta, hogy ... / Olyasvalamit mondott, hogy ... (beszélt nyelv)*

### 14. Mit csinált Ágota-Marietta a reptéren?

- 1) Olvassuk el a kifejezéseket, tisztázzuk az esetleges kérdéseket.
- 2) Hívjuk fel a diákok figyelmét az E/3. igealakra: határozatlan ragozásban a múlt idő jele *-ott/-ett/-ött*.
- 3) Újra meghallgatjuk a hangfelvételt, a diákok pedig megjelölik, mit csinált Ágota-Marietta.
- 4) A feladatot a tanulók párban, egymást kérdezgetve ellenőrzik, pl.: *Szerinted Ágota-Marietta látott egeret az utastérben? Járjunk körbe, javítsuk az intonációt és az egyéb hibákat.*
- 5) Beszéljük meg a helyes megoldásokat.
- 6) A b) feladatrész megoldása előtt néhányszor megszakítva újra lejátsszuk a felvételt, miközben a diákok még több információt igyekeznek kihallani.
- 7) A diákok elmondják, mit értettek még.
- 8) A tanulók párban vagy önállóan kiegészítik a dialógus szövegét, melyet a hangfelvétel segítségével ellenőrzünk.

#### Miért így?

A 8. lépés célja, hogy hallás után ellenőrizzék és tudatosítsák a diákok az igealakokat, mert a (hangsúlytalan) végződéses kihallása sokszor nehézséget okoz.

- 9) A párbeszédben Laci mondatai közül néhány ironikus, vicces. A humor fogalma természetesen minden nyelvben, kultúrkörben erősen változó, arról nem is beszélve, hogy mennyire függ nemcsak a neveltetéstől, hanem az egyén személyiségétől is. A c) feladat



megoldása után hasznos lehet azoknak a beszédpaneleknek a tudatosítása, amelyekkel a diákok egyértelművé tehetik, hogy csak vicceltek: *Bocs, csak hülyéskedtem. / Vicceltem. / Nem gondoltam komolyan, csak vicceltem. / Ez vicc volt.*

### 15. Figyelje meg a mondatokat a szövegben!

- 1) A feladat olyan nyelvi elemeket emel ki a dialógusból, amelyekkel – a beszédpartner hangulatából kiindulva – beszélgetést kezdeményezhetünk.
- 2) A diákok párokban megalkotják a minidialógusokat. Járjunk körbe, segítsünk a mondanivaló megformálásában.
- 3) A diákok előadják a csoportnak a dialógusaikat (lehetőleg fejből).

### 5. munkalap: Mi lehet az ok?

A munkalap a szekvenciában felmerült tipikus beszélgetéskezdetet (...-nak tűnsz) mélyíti el és ad további variációs lehetőségeket.

- 1) A diákok páronként két-két kártyát kapnak, amelyen a beszélgetés nyitómondata szerepel. Először írásban néhány mondatban reagálnak a mondatra. Ehhez megadhatunk újabb beszédpanelek is, amelyekkel a partner benyomásait cáfolhatjuk, pl.: – *Kipihentnek tűnsz. – Tényleg? Pedig alig aludtam!* stb. Járjunk körbe, és segítsünk a helyes megfogalmazásban.
- 2) A diákok a csoportnak párban előadják a dialógusaikat.
- 3) Megbeszéljük az esetleges típushibákat, és felírjuk a felmerülő hasznos mondatokat.

### 16. Ágota-Marietta nevében -t és -tt is van

- 1) Nézzük meg a táblázatot, és ismét tudatosítsuk, hogy ezeknél az igéknél csak határozatlan ragozás E/3. személyben *-ott/-ett/-ött* a múlt idő jele. A magyarázatban kiemeljük a 2. táblázat 2. és 3. oszlopában az igekötő megjelenését. Tendencia, hogy határozott tárggyal az ige gyakran igekötőt kap.
- 2) Nézzük meg az összefoglaló táblázatot a munkafüzet 63. oldalán, és oldjuk meg a gyakorlatok egy részét.

#### Kiegészítő feladat

A dialógus kulcsszavait listázzuk, a diákok ezek segítségével, E/3. személyben mesélnek Ágotáról. (Kulcsszavak, kifejezések: *üzleti úton van; éjjel háromkor érkezik haza; késik a gép; tizenkét órát várakozik; egeret lát az utastérben; nem unatkozik; beszélgetni kezd; beiratkozik egy nyelvtanfolyamra; kedvet kap a spanyoltanuláshoz*)

### 17. Újságcikk: Egy egér miatt 12 órát késett a repülőgép

- 1) Az a) feladatrészben azok a kifejezések találhatók, amelyek az újságcikk vázaként szolgálnak. Tisztázzuk a kifejezések jelentését.
- 2) Hallgassuk meg és olvassuk el a szöveget.
- 3) A c) feladatrészben a diákok párban vagy egyénileg kijegyzetelik a pluszinformációkat.
- 4) Ellenőrizzük közösen. Ehhez megadhatunk mondatkezdeteket, pl.: *A cikkben az is benne volt, hogy ... / Azt is írták, hogy ... / A cikk azt is írja, hogy ...*

*Kiegészítő feladat*

A hangfelvétel meghallgatását követően a diákok felolvassák a szöveget, mi pedig javítsuk a kiejtést (a lehetséges munkamódszerhez ld. a 65. oldalt).

A szöveg egy részét le is diktálhatjuk.

**18. Ön következik**

- 1) Az a) feladat alkalmat ad arra, hogy a diákok hasonló, utazáshoz köthető érdekes vagy meglepő élményüket megosszák a többiekkel.
- 2) Adjunk a diákoknak néhány percet, hogy végiggondolhassák a történetüket. (Füllenteni természetesen szabad.) A felkészülési idő alatt a diákok használhatnak szótárt, szükség esetén mi is segítsünk a mondanivaló megfogalmazásában.
- 3) Beszélgessünk a témáról. Ezt kezdhetjük pl. azzal, hogy mi is megosztunk egy személyes élményt. A szöveget írásban oda is adhatjuk a tanulóknak.
- 4) Az írásbeli megfogalmazás legyen házi feladat, amelyhez a mi történetünk írott változata szolgálhat mintaként.
- 5) A b) feladat kulturális különbségekre hívja fel a figyelmet. Beszéljünk a diákok szerint tipikusan magyar reakciókról is.

**Miért így?**

A tanóra azáltal, hogy a diákok megosztják velünk a magyar kultúrával és mindennapi élettel kapcsolatos észrevételeiket, többek között a kulturális különbségekből adódó félreértések tisztázására is lehetőséget ad.

**HÉTVÉGE TIHANYBAN****19. Ottó aktívan töltötte a hétvégét**

- 1) Az a) feladatrészt mondatai a szöveg szókincsét vezetik be. Olvassuk el a mondatokat, és tisztázzuk a jelentésüket.
- 2) Játsszuk le kétszer a hangfelvételt. A diákok csoportosítják a mondatokat. (Csak azokat a mondatokat mondta Ottó, amelyekben az igék *-ott/-ett/-ött* jelet kapnak.) Mivel a mondatok E/1. személyűek, azonnal látszik a különbség a 2. csoporthoz képest, ahol csak a határozatlan ragozás E/3. jele *-ott/-ett/-ött*.
- 3) Játsszuk le újra a hangfelvételt, a diákok párban összehasonlítják a megoldásaikat.
- 4) Ellenőrizzük közösen.
- 4) A c) feladatot a diákok párban vagy egyénileg oldják meg. Ha szükséges, ehhez meséljük el mi a történetet Ottóról.

**Miért így?**

Ugyanazt a hangfelvételt egymás után háromszor-négyszer meghallgatva – bár a feladat mindig más – a diákok figyelme akaratlanul is lankadni fog. Ilyenkor segít, ha mi mondjuk el a történetet, vagyis a diákok egy másik hangot hallanak, látnak is bennünket, gesztusokkal is tudjuk kísérni az elbeszélést.

Azt a technikát, hogy a figyelem fenntartása érdekében a hallgatás egyik fázisában mi meséljük el a történetet, bármelyik hangfelvétel feldolgozásánál felhasználhatjuk.

### Variáció a 3. lépésre

A b) feladatrészt a diákok emlékezetből is megoldhatják.

Ebben az esetben a megoldás ellenőrzésének fázisában javasoljuk az újabb meghallgatást: az adott mondathoz érve állítsuk meg a felvételt, és párhuzamosan oldjuk meg a c) feladatot.

(Vagy meséljük el mi a történetet, az adott mondatoknál szünetet tartva.)

### 20. A múlt idő: -tt (-ott/-ett/-ött)

1) Közös nézzük meg a táblázatot. Ismét kitérhetünk az igekötő és a határozott ragozás gyakori együttállására.

2) Ezután nézzük meg az összefoglaló táblázatot a munkafüzet 65. oldalán, és oldjuk meg az első feladatot vagy mindegyik feladtból néhány mondatot. A többi lehet házi feladat.

### 21. Ottó hétvégéje

Ennek a feladatnak a megoldását követően írott formában is rendelkezésünkre áll az a szöveg, amelyet a 19. feladat során már többször hallottunk.

1) Az a) feladatrészben az E/1. személyű alakot gyakoroljuk. A diákok először kitöltik az igéket, majd a hangfelvétellel vagy a szöveget felolvasva ellenőrzik a megoldásaikat. Ha a diákok olvassák fel a szöveget, javítsuk a mondat tagolását és az intonációt.

2) A b) feladatrészben az E/3. személyű alakot gyakoroljuk. A diákok itt az a) feladat szövegét átalakíthatják szóról szóra (hiszen egyelőre a szókincs és az új nyelvtani jelenség elmélyítése a cél), de kreatívan ki is egészíthetik a kislány tevékenységeivel és véleményével.

### 22. A Tihanyi apátság

1) Ha van a teremben internet, első lépésként mutassunk képeket Tihanyról, az apátságról, a félszigetről, a belső tóról, a levendulásról stb.

2) A kulcsszavakat a képek megtekintése közben is tisztázhatjuk.

3) Hallgassuk meg és olvassuk el a két szöveget.

#### Kiegészítő feladat: diktálás hibákkal

1) Diktáljuk le a szöveget, de úgy, hogy néhány szó helyett mást mondunk (pl. *apátság* helyett *iskola-t* vagy *festő* helyett *kőműves-t* stb.).

2) A diákok leírják a szöveget, majd javítják a hibás szavakat.

3) Ellenőrizzük a diktálást a tankönyv szövegével.

### Kultúra és országismeret

Elmondhatjuk, mert kortörténeti szempontból lényeges adalék, hogy a kommunizmus alatt (1950-től 1990-ig) a szerzetesrendek működését akadályozták, Tihanyban az apátság állami tulajdonba került, és először szociális otthonná, később múzeummá alakították. A 90-es években a szerzetesek visszatérhettek, és megkezdődött az apátság teljes felújítása. Ma ismét szerzetesek élnek itt.

4) A c) feladatban Tihany város honlapját tanulmányozzuk. Ehhez adhatunk további konkrét feladatokat is, például hol lehet megszállni, hol lehet vásárolni, milyen programok vannak most Tihanyban, mit szeretnének a diákok megnézni a környéken stb. (Mivel a honlapon található információk változnak, a nyelvkönyvben ezekhez a szempontokhoz nem adtunk konkrét kérdéseket.)

5) Tihany bemutatása után kínálgózik, hogy a diákok saját kultúrájuk egyik fontos épületéről készítsenek prezentációt, amelyet bemutatnak a csoportnak. Ehhez ad kérdéseket a d) feladat. A prezentációt óra előtt javítsuk ki, hogy a diákok helyes szöveget gyakoroljanak és halljanak.

### 23. Te is futottál hétvégén? Ön is futott hétvégén?

- 1) Az a) feladatban a diákok önállóan formálják meg a kérdéseiket.
- 2) Ellenőrizzük közösen. Közben tisztázzuk a válaszok jelentését, stílusértékét. Térjünk arra is, hogy az önöző kérdések és válaszok témája, hangvétele is viszonylag közeli ismeretséget tételez fel, tehát nem formális/informális kommunikációs helyzet, csupán pozitív és negatív válasz szerint válik el a két oszlop.
- 3) A b) feladatban a diákok párosan alkotnak kérdéseket és válaszokat. Behatárolhatjuk a témát is (munkanap, tegnap este, a tavalyi év stb.), amelyhez kapcsolódóan a diákok párbeszédet alkotnak. Járjunk körbe, javítsuk a kiejtést, és segítsünk a mondanivaló megformálásban. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 4) A diákok néhány párbeszédet a csoportnak is előadnak.

#### Kultúra és országismeret

Tudatosíthatjuk a diákokban, hogy a magyarok elég gyorsan belépnek egymás személyes terébe. Értjük ez alatt például azt, hogy az önözés sem zárja ki a személyesebb hangvételt, a viccelődést, az iróniát, a humoros (esetenként provokatív) megnyilvánulásokat. Ez egyes kultúrák számára szokatlan, zavarbaejtő, sőt bántó lehet, ezért érdemes reflektálni rá.

#### Kiegészítő feladat

Amennyiben van rá mód, házi feladatként a diákok anyanyelvi beszélőknek is feltehetnek néhányat a feladat kérdései közül. Ha a diákok rögzítették is a beszélgetést (pl. telefonnal), akkor a válaszok tartalmát megbeszélhetjük a következő órán, és kigyűjthetjük belőlük a hasznos szókapcsolatokat.

#### 6. munkalap: Te is? Ön is?

A munkalapot a 23. feladat variációjaként használhatjuk. Ebben az esetben a diákok a 23. feladatot házi feladatként oldják meg.

- 1) A diákok párban dolgoznak. Készítsünk kártyákat, minden pár egy teljes sorozatot kap.
- 2) A diákok párosítják a kérdéseket és a válaszokat. (Itt is tudatosítsuk, hogy az önöző és a tegező kérdések stílusa és hangvétele hasonló, mindkettő közelebbi kapcsolatot tételez fel, tehát többféle megoldás is lehetséges.)
- 3) A diákok felolvassák a dialógusokat. Javítsuk az intonációt és a kiejtést.

- 4) A diákok még egyszer figyelmesen végigolvassák a párbeszédet, majd letakarják a válaszokat.
- 5) Oszuk ki a válaszokban megjelenő beszédelemeket tartalmazó kártyákat. Ismét minden pár teljes sorozatot kap.
- 6) A párok a kártyák segítségével újraépítik a pozitív és a negatív választ. A megoldásaikat le is írják. Járjunk körbe, javítsuk a kiejtést, és tisztázzuk a felmerülő kérdéseket.
- 7) A párok felfedik a válaszokat tartalmazó kártyákat, és ellenőrzik megoldásaikat.

## HÉTVÉGE OTTHON

### 24. Ivett otthon töltötte a hétvégét

- 1) Elmondjuk a diákoknak, hogy ebben az egységben a rendhagyó igék múlt idejével fogunk megismerkedni.
- 2) A diákok összegyűjtik a kilenc rendhagyó igét, amelyek főnévi igeneve *-nni-*-re végződik. Az igéket írjuk a táblára E/3. személyben és főnévi igenévi alakban. (A főnévi igenévből egyszerűbben levezethető a múlt idő képzése.) Ha a diákok emlékeznek a múlt idő képzésére, írjuk fel azonnal a múlt idejű alakokat is.
- 3) Olvassuk el és hallgassuk meg az a) feladatrész szövegét. Mielőtt rátérnénk a rendhagyó igék elemzésére, beszéljük meg röviden, miről szól a szöveg. (Ebben a fázisban a diákok már használni is fogják a múlt idejű alakokat.)
- 4) Oldjuk meg az a) feladatot.
- 5) A b) feladat a két ragozást ismétli át a szöveg alapján. Végezzük el a feladatot közösen.
- 6) A c) feladatban az igekötő két eddig ismert funkcióját (irány, befejezettség) ismételjük át. Ezt a feladatot is közösen oldjuk meg, hogy mindenki számára világosak legyenek a funkciók. (Az irányt jelző igekötőket szükség esetén az A1-es könyv 7. fejezetéből átismételhetjük.)

### 25. A múlt idő: rendhagyó igék

- 1) Nézzük meg az a) feladat táblázatát, majd a munkafüzet segítségével tekintsük át a teljes igeragozást (66. oldal). Térjünk ki a *volt* és *lett* különbségére, elmagyarázzuk, hogy az egyik (*volt*) egy helyzetet ír le, állapotot mutat be, még a másik (*lett*) múltbeli változást fejez ki.
- 2) Kezdjünk bele néhány gyakorló feladatba, ezeket a tanulók otthon fejezik be.
- 3) A b) feladatrész megoldásához alakítsunk 3–4 fős csoportokat.
- 4) Olvassuk el a kérdéseket, tisztázzuk az esetleges ismeretlen szavakat, majd adjunk a diákoknak néhány percet, hogy memorizálják őket. Tudatosítsuk a példák alapján, hogy barátságosabb a kérdés, ha ha a *Mit? Kit?* kérdő névmások helyett a *valamit* névmást használjuk.
- 5) A diákok körbejárnak a teremben, és felteszik a kérdéseket a többieknek (lehetőleg könyv nélkül). Megpróbálják megjegyezni a hallott információkat, anélkül hogy jegyzetelnének.
- 6) Összesítsük az információkat a táblán. A felmerülő hasznos szavakat és mondatokat is írjuk a táblára.

**26. A praktikus ment/elment és volt**

- 1) Meséljünk arról, mit csináltunk a hétvégén. Használjuk minél többet a *mentem/elmentem/voltam* igéket. A diákok hallgatnak, és lejegyzik, amit csináltunk.
- 2) Ellenőrizzük a jegyzeteket.
- 3) Tekintsük át az a) és a b) feladatrész táblázatait, hívjuk fel a figyelmet a szórendre. (Mint már többször láttuk, az igekötős ige gyakran kerül fókuszba, ilyenkor az igekötő nem válik el.)

**27. Csináltál valamit hétvégén? Csinált valamit hétvégén?**

A párbeszédminta variációt kínál az eddig gyakorolt *smalltalk*-témára, valamint a múlt és a jelen idő közötti váltást is gyakorolja.

- 1) Olvassuk el a párbeszédmintákat, tisztázzuk a kérdéseket. Hívjuk fel a diákok figyelmét a mondatokban megjelenő gyakori beszédfordulatokra: *Még ... sem voltam. / sok mindent csináltam / nagyon sok dolgom volt / Csak azt csináltam, amit muszáj volt.* Kérjük meg a diákokat, hogy ezekből minél többet építsenek be a minidialógusaikba.
- 2) A diákok tankönyvvel a kezükben körbejárnak a teremben, kérdéseket tesznek fel egymásnak, és a minták alapján válaszolnak. Járjunk körbe, javítsuk a kiejtést, és segítsünk a mondanivaló megformálásában. A felmerülő hasznos mondatokat írjuk a táblára.
- 3) Néhány kör után kérjük meg a tanulókat, hogy könyv nélkül folytassák a beszélgetést.
- 4) Végül kisebb csoportokban írásban összesítik a megtudott információkat. Járjunk körbe, és javítsunk, ha szükséges.
- 5) A csoportok felolvassák a listájukat. Akiről éppen szó van, javít és pontosít, ha szükséges.
- 6) A b) részben a diákok megbeszélik a terveiket. A tervek leírását adhatjuk házi feladatnak.

**Miért így?**

A b) feladatban igeidőt váltunk. Amikor a diákok új nyelvtani jelenséggel találkoznak, hajlamosak egy időre „elfelejteni” minden mást (pl. a jelen idő helyett is a múltat kezdik használni). Ezért hasznos, ha időnként olyan gyakorlatokat is végzünk, amelyben elszakadunk az éppen fókuszban álló jelenségtől, és régebben tanult dolgokat idézünk fel.

**28. Rekordok – rendhagyó igékkel**

- 1) Nézzük meg a kulcskifejezéseket az a) feladatban. Tisztázzuk a kérdéseket.
- 2) A diákok elolvassák a három szöveget, és megtippelik a hiányzó számokat.
- 3) Egy vagy két meghallgatással ellenőrizzük a számokat.
- 4) A diákok párban megkeresik, melyik mondatban milyen információ áll a fókuszban.
- 5) A megoldásokat közösen ellenőrizzük.
- 6) Ezután a szöveget olvasási, intonációs gyakorlatként is felhasználhatjuk: felolvasunk egy mondatot, melyet az egész csoport vagy mindig más diák ismételt utánunk, majd valamelyik tanuló egyben is elolvassa a szöveget. Összpontosítsunk a hangsúlyos mondatrész kiemelésére és a helyes tagolásra.
- 7) Nézzük meg a d) feladatrészben azokat a mondatokat, amelyeket gyakran használunk, ha egy újságcikk tartalmát akarjuk felidézni. Adjunk néhány percet, hogy a diákok memorizálják a kifejezéseket.
- 8) A rövid híreket egy-egy kártyára fénymásoljuk, mindenki kap egy kártyát.

9) A diákok körbejárnak a teremben, és megkérdezik valakit, hogy olvasott-e, hallott-e mostanában valami érdekeset. A partner – a kártyával a kezében – elmeséli a hír tartalmát, majd a beszélgetőtársuk reagál a hírre. Ehhez megadhatunk néhány mondatot, pl.: *Nahát! / Ez érdekes! / Ez nagyon hosszú idő / Ez rengeteg sok hotdog!* stb. Majd szerepet cserélnek.

### Miért így?

A 9. lépésben ajánlott gyakorlat első látásra feleslegesnek tűnhet, hiszen a tanulók már ismerik a szövegeket. Ám ha arra gondolunk, hogy a passzív és az aktív szókinccset milyen nagy távolság választja el egymástól, világossá válik, hogy cseppet sem felesleges élőszóban, kommunikatív helyzetbe helyezve is elismételni a szövegek tartalmát. (Tapasztalataink szerint egyébként a diákok igen szórakoztatónak találják a szerepjátékot, és lelkesen színlelnek meglepetést 😊.)

### 7. munkalap: rekordok

A munkalap segítségével a rendhagyó igék múlt idejét gyakorolhatjuk 28. feladat szövegeivel.

- 1) Osszuk ki a munkalapokat. A kártyákból minden pár kap egy sorozatot. A kártyákon a szövegből hiányzó igék találhatók jelen időben.
- 2) A diákok a kártyák segítségével közösen egészítik ki a szöveget.
- 3) Ellenőrizzük közösen.

### 29. Kiejtés és intonáció: a -t és a -tt kiejtése

A múlt idejű toldalékok artikulációja mellett a feladat célja, hogy megfigyeljük az értelmi egységeket a hallott szövegben.

- 1) Hallgassuk meg és ismételjük el a mondatokat. Hívjuk fel a figyelmet a tagolásra, valamint hogy a múlt idő jelét (mivel a szó végén áll) nem hangsúlyozzuk.
- 2) A diákok párokban vagy a csoportban helyesen intonálva, helyes szünetekkel még egyszer felolvassák a mondatokat.

### 30. Mi történt Önökkel a múlt héten?

A diákok ebben a feladatban az összes igecsoportot gyakorolják, és az idézett kérdés jelenségével is megismerkednek.

- 1) Közösen elolvassuk és megbeszéljük az a) feladatrész igéit és mintadialógusait. A diákok párokban legalább 10 igével alkotnak kérdéseket és válaszokat (lehetőleg pergő ütemben). Járjunk körbe, és javítsunk ha szükséges.
- 2) Nézzük meg közösen a b) részt, ahol a kérdések idézését tárgyaljuk, majd tanulmányozzuk a kapcsolódó táblázatokat a munkafüzetben (70–71. oldal), és oldjuk meg a gyakorlatok egy részét. Tudatosítsuk a diákokban, hogy a magyarban idézéskor nincs idősíkváltás, mint pl. a latin nyelvekben.
- 3) A c) feladatot órán szóban oldjuk meg: az első diák felolvassa az első kérdést a könyvből. A második diák átalakítja a kérdést a minta szerint, majd felteszi a második kérdést, amit a harmadik diák alakít át stb. A feladat írásbeli megoldása lehet házi feladat.
- 4) A d) feladatban a válaszadás idézésével is megismerkedünk. A megadott mondatok segítségével a diákok megfogalmazznak 4–5 információt, amit az a) feladatban megtudtak.

*Kiegészítő feladat: tolmácsolás magyarról magyarra*

A diákok a 3. lépéshez hasonlóan itt is láncot alkotnak. A gyakorláshoz használhatjuk a 8. feladat kártyáit.

- 1) Az első diák feltesz egy kérdést az a) vagy a c) feladat listájából. Ha használjuk a munkalap kártyáit, akkor az első diák húz egy kártyát, és a kártyán szereplő igével tesz fel kérdést.
- 2) A második diák a harmadik diákhoz fordulva elismétli a kérdést, mintha idegen nyelvre fordítaná, pl.: *Mario azt kérdezi (tőled), hogy sportoltál-e múlt héten.*
- 3) A harmadik diák válaszol. A középső diák ezt is „lefordítja”, ezúttal a kérdést feltevő diáknak: *Esther azt mondja, hogy igen, sportolt.*
- 4) Majd a második diák lesz a kérdező, a harmadik diák a tolmács, a negyedik diák pedig a válaszoló.

**8. munkalap: Igen? Nem?**

Rövid dialógusok segítségével gyakorolhatjuk a múltban történt események elbeszélését.

- 1) Osszuk szét a kártyákat úgy, hogy mindenki kb. egyenlő számban kapjon belőlük.
- 2) A diákok a kártyán levő szavak alapján megalkotják a kérdéseiket. Járjunk körbe, és javítsunk, ha szükséges.
- 3) Az első diák – aszerint, hogy egyes vagy többes számú kérdést kellett alkotnia – odafordul egy vagy két mellette ülő diákhoz, és felteszi neki(k) a kérdést. A diák(ok) pozitív választ ad(nak).
- 4) Majd a kérdező teszi fel ugyanezt a kérdést emlékezetből a mellette ülő(k)nek, aki(k) negatív választ ad(nak).
- 5) A gyakorlás addig tart, amíg mindenki fel nem tette a kérdéseit.
- 6) Végül a diákok néhány kérdést idézett kérdésként is elmondanak, pl.: *Orsola azt kérdezte tőlem, (hogy) beszélgettem-e ma valakivel. / Azt kérdeztem Simontól, elolvasta-e már ezt a könyvet.*

**9. munkalap: Ragozzunk!**

A munkalapon található kártyákkal az igeragozást gyakorolhatjuk, mondatokat és szövegeket építhetünk.

- 1) A kártyákat helyezzük egy szabad asztalra, és kérjük meg a diákokat, hogy csoportosítsák őket típus szerint. Közben természetesen beszélgethetnek egymással, ehhez megadhatunk néhány mondatot, pl.: *Ez hova/melyik csoportba tartozik? / Szerintem ide/ebbe a csoportba. / Szerintem ez nem jó helyen van. / Szerintem ez (nem) ide való.*
- 2) Ellenőrizzünk közösen.
- 3) Mutassunk egy üres székre, amelyiken (egy fiktív) Péter ül, és kérjük meg a diákokat, alkossanak Péter tegnapi napjáról/múlt hetéről/évéről/gyerekkoráról mondatokat az igék segítségével.
- 4) Minden diák felvesz egy kártyát, és alkot vele egy mondatot Péterről.

*Variáció*

Ezzel a variációval a teljes igeragozást gyakoroltathatjuk drillszerűen.



- 1) A kártyákat szétosztjuk a diákok között, és megkérjük őket, hogy egy-egy lapra írják le a teljes igeragozást (határozatlan és határozott ragozást is).
- 2) Ellenőrizzük le a kártyákat.
- 3) A diákok körbejárnak a teremben, és az igerkártyákat felmutatva kikérdezik egymástól a ragozást. A lapok segítségével ellenőriznek.
- 4) Minden kör után kártyát és lapokat cserélnek.
- 5) A gyakorlást addig folytassuk, amíg a diákok érdekesnek találják.

#### **10. munkalap: Kivel mi történt?**

A munkalap segítségével múltban történt eseményekről mesélhetünk. Házi feladatnak is alkalmas.

- 1) Osszuk ki a munkalapot.
- 2) A diákok párokban vagy egyedül dolgoznak, és a megadott igék segítségével szövegeket alkotnak a négy emberről, amelyek mindegyikében csak a ragozási típusuknak megfelelő igéket használják. (Az igék sora természetesen tetszés szerint bővíthető.)
- 3) Javítsuk ki a szövegeket.
- 4) A diákok a javított szöveget még egyszer lemásolják. Ezeket a szövegeket függesszük ki a teremben vagy tegyük ki egy szabad asztalra, hogy a többiek is elolvashassák.

#### **Miért így?**

A 10. munkalaphoz kapcsolódó 4. lépésben a diákok újra leírják a javított szöveget. Tapasztalataink szerint ez a lépés sokat segít a hibák tudatosításában és a helyes alakok bevésésében.

#### **31. Összefoglalás: Milyen napod volt? Milyen hétvégéd volt?**

- 1) Nézzük meg a feladatot, majd adjunk mintát a megoldásához: a diákok felteszik nekünk a tankönyvben található kérdéseket. Használjunk minél többet a fejezetben előforduló kifejezések közül.
- 2) A diákok otthon megírják a szöveget írnak. Javítsuk óra előtt.
- 3) Ha a diákoknak vannak magyar ismerősük, ők is kérdezzék meg. A beszélgetést fel is vehetik, és a következő órán részben vagy egészében lejátszhatják. Egy részéről leíratot is készíthetnek. A felmerülő hasznos mondatokat és kifejezéseket írjuk a táblára.

#### **11. munkalap: vonzatos igék**

A munkamenet leírását ld. a 23. oldalon.

#### **12. munkalap: szórend**

A feladatleírást ld. a 4. oldalon.

A Kiejtés gyakorlatainak feldolgozásához ld. a kézikönyv 5. oldalát.

A Hasznos mondatok feldolgozásához ld. a kézikönyv 6. oldalát.

Az ismétlő teszt feldolgozásához ld. a kézikönyv 4. oldalát.